

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Rady Ministrów zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Ryszard Bartosik – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Beata Gawlik-Pliszka – Zastępca Dyrektora Departamentu Budżetu, tel. 22 623 16 64, adres e-mail: beata.gawlik-pliszka@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia</p> <p>Źródło inne</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów – RD673</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W wyniku agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę ograniczeniu uległ eksport zbóż z Ukrainy tradycyjnymi kanałami, tj. przez porty na Morzu Czarnym. Spowodowało to znaczący, nienotowany nigdy wcześniej, wzrost przewozu ukraińskich zbóż przez polską granicę. Nadmierny przywóz zbóż z Ukrainy destabilizuje krajowy rynek zbóż, szczególnie w regionach południowo-wschodniej Polski. Do Polski są przywożone w szczególności kukurydza i pszenica.

Z danych Ministerstwa Finansów wynika, że w 2022 r. import zbóż ogółem do Polski wyniósł 3,27 mln ton, czyli blisko 3-krotnie więcej niż rok wcześniej. Około 75% (2455 tys. ton) zbóż napłynęło do Polski z Ukrainy, w tym głównie kukurydza (80% zboża importowanego z Ukrainy). Pomimo wzrostu eksportu zbóż z Polski (9,1 mln ton w 2022 r. w porównaniu do 8,5 mln ton w 2021 r.) skala tego eksportu nie pozwoli na upłynnienie całości zalegających w magazynach nadwyżek przed żniwami. Odnotowuje się także niższe obroty zbożem w porównaniu do analogicznego okresu w roku ubiegłym. Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że poziom skupu krajowych zbóż w Polsce w sezonie 2022/2023 (od lipca do grudnia 2022 r.) był mniejszy w stosunku do analogicznego okresu sezonu 2021/2022 o 2,6% – w przypadku pszenicy i o 4% – w przypadku kukurydzy.

Najbardziej dotknięte wpływem nadmiernego przywozu zbóż z Ukrainy są regiony południowo-wschodniej Polski, tj. regiony najbardziej oddalone od portów czy rynków zbytu drogą lądową, co oznacza, że producenci rolni prowadzący na tych obszarach uprawy pszenicy i kukurydzy ponoszą najwyższe dodatkowe koszty związane z wojną w Ukrainie. W tych regionach odnotowuje się:

- największe problemy dotyczące ograniczonej możliwości sprzedaży zbóż z uwagi na konkurencję ze strony zboża z Ukrainy,
- wpływ przywozu taniego zboża z Ukrainy na ceny polskiego ziarna.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W przedkładanym projekcie proponuje się wprowadzenie pomocy w formie dofinansowania transportu zbóż i rzepaku do portów nadbałtyckich oraz dopłat do oprocentowania kredytów bankowych.

Zgodnie z informacjami pozyskanymi od operatorów rynkowych koszty przewozu zbóż w kraju wynoszą:

- przejazd z ładunkiem 5–6 zł/km z VAT,
- przejazd bez ładunku 3,5–4,5 zł/km z VAT (w przypadku kursu bez ładunku w jedną stronę).

To daje 300–360 zł/t przy transporcie ziarna z granicy ukraińskiej do Gdańska lub Gdyni (ok. 720 km) oraz 430–520 zł/t przy transporcie do Szczecina lub Świnoujścia (ok. 1040 km), zakładając powrót z ładunkiem pojazdem o ładowności 24 ton.

Uwzględniając powyższe, proponuje się, aby stawki pomocy były zróżnicowane w zależności od odległości od portów nadbałtyckich i wynosiły za tonę zbóż i rzepaku przewiezionych z:

- 1) województwa warmińsko-mazurskiego, pomorskiego i zachodniopomorskiego – 100 zł,
- 2) województwa: lubuskiego, wielkopolskiego, kujawsko-pomorskiego, łódzkiego, mazowieckiego i podlaskiego – 150 zł,
- 3) województwa lubelskiego, podkarpackiego, małopolskiego, śląskiego, świętokrzyskiego, opolskiego i dolnośląskiego – 200 zł.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwana dalej „Agencją”, będzie mogła udzielać pomocy finansowej w postaci dopłat do oprocentowania kredytów zaciągniętych przez producentów rolnych.

Pomoc będzie polegała na stosowaniu przez okres nie dłuższy niż 36 miesięcy dopłat do oprocentowania kredytów bankowych na utrzymanie płynności finansowej zaciągniętych do dnia 31 grudnia 2023 r.

Oprocentowanie należne bankowi będzie płacone przez:

- 1) kredytobiorcę – w wysokości 2%;
- 2) Agencję – w pozostałej części.

Przyjęcie powyższych rozwiązań powinno wpłynąć na obniżenie kosztów transportu zbóż i rzepaku do portów nadbałtyckich i ich przetrzymywanie na producentów rolnych oraz zapewnienie płynności finansowej gospodarstwom rolnym.

Podmioty ubiegające się o pomoc będą składać oświadczenie o zagrożeniu utratą płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy oraz o znajomości skutków składania fałszywych oświadczeń, o których mowa w art. 297 § 1 Kodeksu karnego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W związku ze skutkami wywołanymi agresją Rosji wobec Ukrainy może być udzielana przez państwa członkowskie pomoc publiczna.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Producenci zbóż i rzepaku	ok. 496 tys.	ARiMR	Możliwość uzyskania pomocy.
Podmioty zajmujące się obrotem zbóż, w tym transportem do portów nadbałtyckich	ponad 500	KOWR	Możliwość uzyskania pomocy.
Producenci rolni, którym zagraża utrata płynności finansowej w związku z agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy	ok. 1300 tys.	ARiMR	Możliwość uzyskania pomocy.
Agencja			Udzielanie pomocy producentom rolnym oraz podmiotom zajmującym się obrotem zbóż, w tym transportem do portów nadbałtyckich.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Z uwagi na pilny charakter projekt nie będzie podlegał konsultacjom społecznym

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem		800	664	396	132								1992
budżet państwa		800	664	396	132								1992
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem		-800	-664	-396	-132								-1992
budżet państwa		-800	-664	-396	-132								-1992
JST													

pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania		<p>Proponuje się, aby projektowana pomoc dla podmiotów, którym zagraża utrata płynności finansowej w związku z agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy, w wysokości ok. 800 mln zł w bieżącym roku, została sfinansowana ze środków Funduszu Pomocy (ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 103, z późn. zm.)).</p> <p>Do wyliczenia skutków budżetowych dopłat do transportu przyjęto średnią stawkę pomocy na 150 zł za 1 tonę zbóż lub rzepaku przetransportowanych do nadbałtyckich portów oraz planowaną do wysłania z tych portów ilość zbóż na poziomie ok. 2,7 mln ton.</p> <p>Natomiast w przypadku dopłat do oprocentowania założono, że akcja kredytowa wyniesie 10 mld zł i uwzględniono WIBOR 3M na poziomie 6,90.</p>										
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		<p>Przepisy projektowanego rozporządzenia nie przewidują stosowania współczynnika korekty, w przypadku gdy ze złożonych wniosków o pomoc do transportu będzie wynikać, że zapotrzebowanie na środki na realizację przedmiotowej pomocy przekroczy kwotę 400 mln zł.</p>										
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe												
Skutki												
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)				
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa											
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw w tym producenci świń		800	664	396	132						1992
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe											
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa											
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw											
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe											
Niemierzalne	mieszkańcy obszarów wiejskich, producenci rolni	<p>Poprawa płynności finansowej podmiotów prowadzących działalność rolniczą oraz obrót zbożami, w tym transport do portów nadbałtyckich.</p>										
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		<p>Wprowadzenie projektowanych przepisów będzie miało wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców przez zapewnienie im płynności finansowej.</p> <p>Poza powyższym oddziaływaniem wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe. Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało również wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną osób niepełnosprawnych i osób starszych.</p>										
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu												
☐ nie dotyczy												

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
<p>Komentarz:</p> <p>Pomoc jest dobrowolna, a zatem do zainteresowanych należy decyzja, czy zgadzają się na dodatkowe obciążenie związane z ubieganiem się o pomoc.</p> <p>Natomiast Agencja będzie udzielać projektowanej pomocy w formie dopłat do transportu, co oznacza, że będzie obowiązana opracować i udostępnić wnioski o pomoc, rozpatrzyć złożone wnioski o pomoc, wydać decyzje w sprawie pomocy i wypłacić pomoc tym, którzy uzyskali decyzje przyznające pomoc. Natomiast w przypadku dopłat do oprocentowania kredytów Agencja będzie obowiązana zawrzeć aneksy do umów z bankami, które współpracują z Agencją i które będą zainteresowane udzielaniem kredytów na utrzymanie płynności finansowej, a następnie przekazywać bankom dopłaty do oprocentowania.</p>	
9. Wpływ na rynek pracy	
Wejście w życie projektowanych przepisów umożliwi utrzymanie płynności finansowej gospodarstw rolnych, a tym samym utrzymanie miejsc pracy w sektorze rolnym. Ponadto zapewni utrzymanie płynności podmiotom prowadzącym obrót zbożami, w tym transport do krajów nadbałtyckich.	
10. Wpływ na pozostałe obszary	
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:
	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie ma wpływu na inne obszary poza rolnictwem.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Wejście w życie przepisów po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Ewaluacja efektów nastąpi na podstawie przedłożonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, stosownie do przepisów ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2157, z późn. zm.), sprawozdania z działalności za 2023 r., w tym m.in. w zakresie wsparcia realizowanego na podstawie projektowanego rozporządzenia. Miernikiem będzie np. liczba podmiotów, które otrzymały pomoc w formie dofinansowania transportu zbóż lub dopłat do oprocentowania kredytu, oraz liczba ton zbóż i rzepaku dostarczonych do portów nadbałtyckich.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	